

Pensjonist og i jobb

Flere av våre seniorer fortsetter i arbeid etter oppnådd pensjonsalder. Mange velger å ta ut pensjon og samtidig fortsette i en deltidsstilling. Mange har valgt å fortsette å arbeide fordi de har ønsket å dekke et udekket behov for tannleger i den offentlige tannhelsetjenesten, andre fordi det gir dem bedre livskvalitet og andre igjen fordi det gir dem bedre økonomi.

Pensjonsordningen i offentlig sektor har frem til nå gjort det mulig å ta ut full pensjon samtidig som man arbeider uten at pensjonen reduseres.

Alderspensionister som er medlem av Akademikerne i kommunesektoren kan imidlertid ikke jobbe på pensjonistvilkår fra 1. januar 2014

Fra 1. januar 2014 vil man måtte tåle en avkortning i pensjonen fra en offentlig pensjonsordning dersom man fortsetter å arbeide i det offentlige. Arbeid i privat sektor vil ikke gi avkortning.

Reglene har alltid vært slik at man ville få en avkortning i pensjonen dersom man var medlem i pensjonsordningen og samtidig mottok lønn fra den offentlige tannhelsetjenesten, men det var slik at man måtte arbeide mer enn 14 timer i uken for å bli innmeldt i ordningen. Begrenset man altså arbeidet til 167 timer i kvartalet ble man ikke innmeldt i pensjonsordningen og fikk dermed ingen avkortning.

Den nedre grensen på 14 timer for medlemskap i pensjonsordningen i KS' tariffområde ble den 21. juni i år erklært ugyldig av Arbeidsretten.

14-timersgrensen har Fagforbundet og LO sett på som meget urimelig for mange av sine medlemmer. Deres påstand har vært at bestemmelsen

i Hovedtariffavtalen i kommunal sektor er diskriminerende og dermed ugyldig. For dem er dommen av 21. juni 2013 en viktig prinsipiell seier og sikrer pensjonsrettigheter for mer enn 30 000 deltidsansatte, stort sett lavtlønnede kvinner, i kommunal sektor. Det å være med i pensjonsordningen ses på som et vesentlig gode.

Partene i kommunesektoren kom til en midlertidig løsning ut 2013 som gikk ut på å forlenge dagens ordning ut året, men fra 1.1.2014 er det slutt.

Dommen gjelder kun tariffavtalen i kommunal sektor og arbeidstakere som er omfattet av den. Arbeidstakere i kommuner, fylkeskommuner og kommunale bedrifter skal derfor nå meldes inn uansett hvor lite de jobber. Dette sikrer medlemskap i pensjonsordningen for de som hittil har falt utenfor pensjonsordningen. Frem til tariffpartene kommer frem til hvilke innmeldingsregler som skal gjelde i fremtiden, berører dommen ikke ansatte hos andre arbeidsgivere, for eksempel i helsefor- etakene.

En konsekvens av dommen er at alderspensjonister innen kommunal sektor nå skal meldes inn uten noen nedre grense. Tannlegeforeningen er oppmerksom på at både arbeidsgiverne og mange av våre medlemmer har innrettet seg etter muligheten for å jobbe inntil 167 timer i kvartalet uten at alderspensjonen blir redusert. Fra 1. januar 2014 er dette altså ikke lenger en mulighet uten avkortning av pensjonen.

23. september i år ble partene i kommunal sektor, Kommunenes Sentralforbund KS, LO Kommune, Unio, YS-kommune enige om et nytt punkt i Hovedtariffavtalen for kommunal sektor.

Pensjonistlønnen det er inngått avtale om er 175 kroner per time. Det syntes Akademikerne og Tannlegeforeningen er for dårlig og har ikke signert protokoll med KS.

Akademikerne – kommune er også part, men har valgt og ikke å skrive under protokollen. Det har flere grunner. For det første mener Akademikerne det er uheldig at en gruppe eldre arbeidstakere, med samme formelle kompetanse, lik utdanning og med lengre erfaring, kan avlønnes vesentlig dårligere enn sine yngre kolleger. Alder bør ikke være retningsgivende ved lønnsfastsettelse. Akademikere som oppnår pensjonsalder, men som av arbeidsgiver fortsatt er ønsket, og dermed anses som fullt kompetente arbeidstakere bør gis den samme lønnen som andre yngre arbeidstakere.

At de tilfeldigvis har valgt å ta ut pensjon bør ikke ha betydning for lønnen. For det andre vil denne gruppen kunne underby yngre arbeidstakere som ikke har anledning til å ta ut pensjon, dette vil være uheldig. Og for det tredje; Akademikerne er redde for at det vil påvirke vår lønnsutvikling negativt, og også svekke vår forhandlingsstyrke lokalt i de lokale lønnsoppgjørene.

Akademikerne kommune har ikke undertegnet protokollen. Alderspensionister som er medlem av organisasjoner i Akademikerne kommune er således ikke omfattet av den nye bestemmelsen.

Den nye bestemmelsen omhandler anledningen til å arbeide etter at man har tatt ut pensjon fra pensjonsordningen. Partene er enige om et nytt punkt 12.5 i HTA, kapittel 1, med virkning fra 1. oktober 2013.

Alderspensionister kan altså engasjeres på såkalte pensjonistvilkår. Ordningen gjelder ikke AFP-pensionister og foreløpig ikke medlemmer i Akademikerforeningene. Timelønnen er kr 175,- per faktisk arbeidet time. Utover dette betales lørdags- og søndagstillegg, helge- og høytidstillegg og kvelds- og nattillegg slik det fremgår i kapittel 1, § 5 i Hovedtariffavtalen. Personer som er engasjert etter denne bestemmelsen beholder sin pensjon uforandret og skal ikke meldes inn i pensjonsordningen.

Alderspensionister som er medlemmer i LO, Unio og YS og som er engasjert etter ny bestemmelse meldes ikke inn i pensjonsordningen, og løpende alderspensjon blir ikke redusert.

Arbeidsretten har ikke tatt stilling til om det kan aksepteres en annen grense for å være omfattet av ordningen. Det vil være opp til partene å vurdere om dette er aktuelt, og eventuelt på hvilken måte.

Nå som partene, KS på den ene siden og hovedsammenslutningene på den annen, er blitt enige om pensjonistlønn er det meget sannsynlig at ordningen vil bli tatt inn i Hovedtariffavtalen ved

vårens hovedoppgjør. Da åpnes muligheten for alle ansatte, uavhengig av hvor man er organisert. Virkningsdatoen vil bli 1. mai 2014.

Tannleger som ønsker å fortsette å arbeide etter at de er blitt alderspensjonister må finne seg i at alderspensjonen reduseres, men fra 1.5.2014 vil reglene om pensjonistlønn også gjelde for Akademikernes medlemmer og dermed også for tannlegene.

*John Frammer
forhandlingssjef i NTF*

Medlemsrådgivning

Medlemsrådgiverne yter juridisk bistand knyttet til medlemmenes yrkesutøvelse, næringsdrift og arbeidsforhold. Telefontid mandag-fredag kl 0900 - 1100.

Forhandlingssjef John Frammer

Juridisk medlemsrådgivning generelt, arbeidsvilkår i offentlig sektor, lønns- og pensjonsforhold i offentlig sektor, tariffspørsmål, forhandlinger, kontakt med arbeidsgiverorganisasjoner/ offentlige arbeidsgivere og opplæring av tillitsvalgte i offentlig sektor. Tlf: 22 54 74 00, e-post: john.frammer@tannlegeforeningen.no

Seniorkonsulent Lin Muus Bendiksen
Medlemsrådgivning generelt, lønns- og arbeidsforhold for hjelpepersonell, mønsteravtalen for tannhelsesekretærer, internkontroll, HMS og kvalitetsutvikling. Tlf: 22 54 74 00, e-post: lin.bendiksen@tannlegeforeningen.no

Advokat Dag Kielland Nilsen
Juridisk medlemsrådgivning generelt, kontrakter, skatte- og avgiftsspørsmål, saker for klagenemndene, ansvarsfor- sikring i Norsk pasientskadeerstatning (NPE). Tlf: 22 54 74 00, e-post: dag.nilsen@tannlegeforeningen.no

Advokat Elisabeth Scarpello
Juridisk medlemsrådgivning generelt, kontrakter, etiske spørsmål og konkurranse- rettslige spørsmål. Tlf: 22 54 74 00 e-post: elisabeth.scarpello@tannlegeforeningen.no

Advokat Tone Galaasen
Juridisk medlemsrådgivning generelt, kontrakter, NTFs fond for retts- hjelp- ordningen for tannleger. Tlf: 22 54 74 00 e-post: tone.galaasen@tannlegeforeningen.no